

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 910: Nói Phật Là Chuẩn Mực Của Bồ Tát

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 077)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Nói Phật là chuẩn thẳng (chuẩn mực) của Bồ Tát】

“Chuẩn” là tiêu chuẩn, “thẳng” là dây mực. Hiện nay ở nước ngoài không còn thấy nữa, ở Trung Quốc tôi không biết bây giờ còn có hay không. Chữ “Thẳng” này, trước kia thợ mộc muốn cưa gỗ, họ có một cái ống mực kéo ra một sợi dây, một đầu đóng đinh giữ lại, kéo thẳng sợi dây, búng một đường mực, sau đó lấy cưa cưa theo đường mực này; chữ “thẳng” này chính là sợi dây đó, nói cách khác, nó cũng có ý nghĩa là tiêu chuẩn. Chuẩn thẳng, mang ý nghĩa là tiêu chuẩn. Phật là tiêu chuẩn của Bồ Tát, theo cách nói của người hiện nay thì là hình mẫu của Bồ Tát, Phật là tấm gương của Bồ Tát, Bồ Tát là tấm gương của tất cả chúng sanh. Quý vị có thể thể hội được ý nghĩa này, thì quý vị mới thực sự là “học Phật”; nếu quý vị không hiểu ý nghĩa này, không thể làm gương mẫu cho tất cả chúng sanh, không thể làm tấm gương sáng cho tất cả chúng sanh, thì quý vị không có “học Phật”. Không học Phật thì thứ quý vị đang làm là cái gì? Chính là ‘Phật học’. ‘Học Phật’ và ‘Phật học’, đảo lộn cả rồi, thứ quý vị đang theo đuổi là Phật học, quý vị không phải là học Phật, cho nên người hiện nay nói đến Phật học, chúng ta liền biết là họ đã đảo lộn cả rồi. Cho nên vấn đề trở nên nghiêm trọng rồi, quý vị thử nhìn Phật học viện mà quý vị đang theo học xem, bản thân Phật học viện cũng bị đảo lộn mất rồi, quý vị chỉ mãi nghiên cứu Phật học, quý vị không có học Phật. Phải chính danh (trả lại đúng tên gọi), tên gọi đúng phải là “Học Phật Viện”. Quý vị là người học Phật, người học Phật là Bồ Tát. Phật học viện là phạm phu, bên trong toàn là phạm phu lục đạo, một vị Bồ Tát cũng không có. Chư vị hiểu rõ đạo lý này, trở về Phật học viện khuyên bảo họ, đổi lại tấm bảng hiệu một chút thành “Học Phật Viện”. Danh không chánh thì ngôn không thuận, Khổng lão phu tử đối với việc chính danh vô cùng coi trọng, danh chánh thì ngôn mới thuận.

Vào thời điểm đó khi tôi vừa xuất gia, tôi liền hướng đến hội Phật giáo Đài Loan, tôi viết một bản báo cáo, thỉnh cầu họ đổi danh xưng, họ đã nghiêm túc mở cuộc họp, thế nhưng sau khi họp xong, họ lại không chịu đổi. Tôi bảo họ đổi thành tên gì? Đổi thành “Phật Đà Giáo Dục”. Bởi vì hiện nay mọi người đã hiểu lầm về Phật giáo rồi, đều cho rằng Phật giáo là tôn giáo, cho nên lúc đó tôi đề xướng phải làm công tác chính danh, dùng cách của người hiện đại, đành chịu một chút phiền phức (*), gọi là “Phật Đà Giáo Dục”, mọi người nhìn thấy danh từ này, danh từ này rất mới mẻ, mới lạ, sẽ không đến nỗi bị hiểu lầm. Điều chúng ta tiếp nhận chính là giáo dục của Đức Phật, Phật giáo vốn dĩ chính là giáo dục của Phật Đà. Tự viện am đường vốn dĩ chính là cơ cấu của giáo dục Phật Đà, là nơi hoằng dương giáo dục của Đức Phật. Thế nhưng hiện nay rất bất hạnh, tự viện am đường và đền miếu bị pha trộn vào nhau, biến thành một, như vậy thì thật tồi tệ. Trong miếu là nơi thờ cúng quỷ thần, lại đem Phật Bồ Tát cũng coi như quỷ thần mà nhìn nhận, quý vị nói xem có tồi tệ hay không chứ!. Đây là điều chúng ta không thể không biết. Lão cư sĩ Hạ Liên Cư đề xướng “Học Hội”, tôi cảm thấy rất có đạo lý, tôi vừa nhìn thấy liền lập tức áp dụng ngay. Tịnh Tông của chúng ta đây, hiện tại tôi không gọi là Liên Xã, không gọi là chùa gì đó, tôi dùng “Tịnh Tông Học Hội”, mở lớp nghiên cứu thì gọi là “Tịnh Tông Học Viện”, dùng danh từ của thời hiện đại, mọi người vừa nhìn là hiểu ngay ý nghĩa này. Hy vọng các tông phái khác cũng đều có thể đem tên gọi đổi lại một chút, nghiêm túc suy nghĩ cẩn thận, cho phù hợp với thời đại này. Không thay đổi thì không thể tiến bộ, cần phải cải cách!

Phật pháp giảng cho chúng ta về tinh tấn, tiến bộ, luôn luôn lãnh đạo thế gian này, giáo hóa chúng sanh, kết quả là chúng sanh trong xã hội đã đi phía trước, còn Phật pháp lại lạc hậu rớt lại phía sau rồi, quý vị làm sao giáo hóa họ? Quý vị làm sao có thể lãnh đạo họ? Không tiến bộ là tuyệt đối không được. Phật pháp ở trên phương diện nguyên lý nguyên tắc thì mãi mãi không thay đổi, nhưng phương thức, phương pháp thì thường xuyên phải đổi mới, luôn luôn thay đổi. Cho nên khi tôi ở nước ngoài, trước khi tôi đi ra nước ngoài, có một số pháp sư xuất ngoại, những vị mà chúng tôi tương đối nói chuyện hợp ý, tôi liền khuyên họ ra nước ngoài không nên xây dựng đạo tràng theo hình thức chùa miếu Trung Quốc, mà phải xây dựng theo hình thức của nước ngoài, bởi vì quý vị độ người nước ngoài. Đạo tràng theo kiểu dáng của Trung Quốc này, đem ra nước ngoài, người ta vừa nhìn thấy thì cho đây là văn hóa ngoại lai, họ sẽ không dễ dàng bước vào. Cho nên xây dựng theo kiểu dáng bản thổ của họ, thì họ sẽ

rất hoan hỷ bước vào. Hình tượng, khuôn mặt của Phật Bồ Tát phải đắp tượng theo người nước ngoài, đây là điều tôi thường hay đề xướng, để cho họ vừa nhìn thấy, vị Phật này là người Mỹ của chúng ta, vị Bồ Tát kia là người Mỹ, thì tự nhiên họ sẽ bước vào; họ vừa nhìn thấy là khuôn mặt của người Trung Quốc, họ không lạy người Trung Quốc, trong tâm lý của họ sẽ có sự bài xích, không thể tiếp nhận. Quý vị hãy tỉnh tể mà quan sát, tượng Phật của Trung Quốc giống người Trung Quốc, tượng Phật của Nhật Bản giống người Nhật Bản, tượng Phật của Tây Tạng nhìn vào là người Tây Tạng, tượng Phật của Thái Lan giống người Thái Lan. Quý vị liền hiểu được, Phật Bồ Tát không có hình tượng cố định, không có tướng nhất định, tùy loại hóa thân. Cho nên người Trung Quốc chúng ta đem Phật giáo truyền sang nước Mỹ, mà tượng Phật vẫn là người Trung Quốc, điều này tuyệt đối không thể áp dụng được, đây là sai lầm. Những ngoại giáo kia họ cũng không hiểu đạo lý này, đạo Cơ Đốc, trước đây tôi cũng từng gặp mấy vị mục sư vô cùng cảm khái nói với tôi rằng, đạo Cơ Đốc truyền đến Trung Quốc một trăm năm rồi, Trung Quốc có một tỷ dân số, mà tín đồ Cơ Đốc có được bao nhiêu? Không đến một triệu. Một trăm năm, ở nơi có một tỷ dân số mà chưa đến một triệu tín đồ, họ cho rằng đây là thất bại rất lớn. Nguyên nhân thất bại của họ vẫn chưa tìm ra, vì sao vậy? Nhà thờ được xây dựng theo hình dáng của nước ngoài, người Trung Quốc chúng ta vừa nhìn thấy là “quỷ Tây” (**), đương nhiên liền không bước vào rồi. Nếu như nhà thờ của họ được xây dựng thành kiểu cung điện giống như chùa miếu của chúng ta, thì không biết đã có bao nhiêu người bước vào rồi. Điều này cần phải hiểu rõ! Phật pháp có trí huệ, Phật pháp hiểu rõ. Cao tăng của Ấn Độ hai ngàn năm trước đến Trung Quốc để hoằng pháp, hoàn toàn liền thực hiện “bồn thổ hóa”, “hiện đại hóa” theo Trung Quốc, chú trọng hai câu này. Nếu quý vị không hiểu được bồn thổ hóa, hiện đại hóa, thì công tác hoằng pháp của quý vị liền không thể thực hành được. Cho nên điều này vô cùng quan trọng, nhất định phải phù hợp với hiện đại hóa.

Lần đầu tiên tôi gặp Triệu Phác lão ở Bắc Kinh, tôi liền hướng đến Phác lão nói qua về vấn đề này, Trung Quốc cũng cần phải kiến lập đạo tràng hiện đại hóa. Đạo tràng hiện đại hóa, đạo tràng lý tưởng này là hình dáng như thế nào? Là trường học. Giống như thành phố đại học của nước Mỹ, mỗi một trường học có quy mô như một thành phố (***). Giao thông hiện đại vô cùng tiện lợi nhanh chóng, mười tông phái Phật giáo của Trung Quốc chỉ cần xây dựng mười đạo tràng là đủ rồi, mười đại đạo tràng, phải xây dựng đạo tràng

hiện đại hóa, để hoằng pháp lợi sanh. Cổ đạo tràng (đạo tràng cổ) được bảo tồn giữ lại đó là lịch sử, đó là có giá trị, dùng làm nơi tham quan du lịch, nguồn tài nguyên tham quan du lịch của Trung Quốc là đứng đầu thế giới, tôi cảm thấy điều này vô cùng tốt, hoàn toàn dùng làm nơi tham quan du lịch. Còn như thực sự hoằng pháp lợi sanh, tu học, thì làm công tác này là phải xây dựng đạo tràng ở một nơi khác, xây dựng thành phố đại học. Đây là chúng ta phải làm tấm gương cho xã hội, không những làm cho người Trung Quốc xem, mà phải làm cho người của toàn thế giới xem, như vậy quý vị mới có thể phổ độ chúng sanh.

Chú thích:

(*) Nguyên văn Hán ngữ là “ma phiền” (麻煩 - phiền phức, rắc rối). Ở đây, Lão Hòa thượng ngụ ý rằng: Việc thay đổi một danh xưng đã ăn sâu vào tiềm thức của đại chúng hàng ngàn năm qua (từ “Phật giáo” đổi thành “Phật Đà Giáo Dục”) chắc chắn sẽ vấp phải tâm lý e ngại, sự phản đối của số đông, tốn nhiều công sức để giải thích, cũng như những rắc rối về mặt thủ tục hành chính. Tuy nhiên, vì lợi ích hoằng pháp lâu dài, giúp người thời nay dứt trừ kiến chấp hiểu lầm Phật giáo là một tôn giáo mê tín, Ngài chỉ dạy chúng ta đành phải nhẫn nại, chấp nhận sự phiền phức và khó khăn này.

(**) Nguyên văn Hán ngữ: 洋鬼子 - “Đương quỷ tử” (Quỷ Tây): Từ lóng dân gian mà người Hoa thời xưa dùng để gọi người phương Tây

(***) Thành phố đại học (大學城 - College Town/University City): Đây là một mô hình đô thị đặc thù rất phổ biến tại Mỹ. Quy mô của một trường đại học rộng lớn và hoạt động độc lập như một thành phố thu nhỏ, có đầy đủ hệ thống giao thông, bệnh viện, siêu thị, khu dân cư, an ninh và tiện ích nội khu tự cấp tự túc. Lão Hòa thượng Tịnh Không mượn hình ảnh này để nói lên tầm nhìn về việc xây dựng các “Đại Đạo Tràng” hiện đại: Nơi chư Tăng Ni và Phật tử có một môi trường sống và tu học khép kín, hoàn thiện mọi tiện ích, giúp đại chúng an tâm tu hành trọn đời mà không bị ngoại cảnh thế gian chi phối.